COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(92) 222 def.

Brussel, 25 mei 1992

Voorstel voor een

BESCHIKKING VAN DE RAAD

betreffende de sluiting van een Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Verenigde Staten van Amerika inzake de handel in grote burgerluchtvaartuigen

(door de Commissie ingediend)

Toelichting

1. Bij besluit van 4 februari 1991 machtigde de Raad de Commissie tot het openen van onderhandelingen met zowel de Verenigde Staten van Amerika als met andere partijen bij de GATT-Overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen met het oog op het sluiten van nieuwe overeenkomsten inzake de handel in burgerluchtvaartuigen.

2. De Commissie voerde in overeenstemming met dit besluit en de door de Raad vastgestelde gedetailleerde onderhandelingsrichtsnoeren en in overleg met het Comité 113 onderhandelingen met de Verenigde Staten die op 31 maart 1992 resulteerden in de hierbij gevoegde overeenkomst.

3. In de hierbij gevoegde overeenkomst worden alle punten van de onderhandelingsrichtsnoeren nauwkeurig aangehouden. Met name werd de werkingssfeer van de overeenkomst beperkt tot grote burgerluchtvaartuigen. Te dien aanzien wordt, aangezien het niet mogelijk was tot een bevredigende precisering op het punt van de capaciteit aan zitplaatsen te komen, expliciet verwezen naar in de Gemeenschap door het Airbus consortium geproduceerde vliegtuigen. Voorts meent de Commissie dat er evenwichtige regels inzake zowel indirecte als directe steun werden vastgesteld.

4. In artikel 12 van de overeenkomst herbevestigen zowel de Verenigde Staten als de Gemeenschap hun vastbeslotenheid de GATT-Overeenkomst inzake de handel in luchtvaartuigen te herzien. Zoals in voornoemd besluit van de Raad voorzien, verwacht de Commissie nu dat dit multilaterale proces in samenwerking met de regering van de Verenigde Staten onverwijld op gang komt.

VOORSTEL VOOR EEN BESLUIT VAN DE RAAD
betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika inzake de handel in grote burgerluchtvaartuigen

---

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 113,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende dat de op 31 maart 1992 in Brussel tussen de Europese Economische Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika gesloten overeenkomst inzake de handel in grote burgerluchtvaartuigen moet worden goedgekeurd,

BESLUIT :

Artikel 1

De overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de regering van de Verenigde Staten van Amerika inzake de handel in grote burgerluchtvaartuigen wordt hierbij namens de Gemeenschap goedgekeurd.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wordt hierbij gemachtigd de persoon aan te wijzen die bevoegd is bovengenoemde overeenkomst te ondertekenen ten einde de Gemeenschap te binden.

Gedaan te Brussel

Voor de Raad

De voorzitter

Overeenkomst

tussen de Europese Economische Gemeenschap (hierna "de EEG" te noemen) en de regering van de Verenigde Staten van Amerika (hierna "de VS" te noemen) betreffende de toepassing van de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen op de handel in grote burgerluchtvaartuigen.

De E.E.G. en de V.S.,

Erkennende de noodzaak van bevordering van een gunstiger klimaat voor de internationale handel in grote burgerluchtvaartuigen en vermindering van de commerciële spanningen in deze sector,

Erkennende dat de regels in de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtluchtvaartuigen moeten worden verscherpt met het oog op het geleidelijk terugdringen van de rol van overheidssteun,

Wijzende op de beginselen en doelstellingen waarmee door de vertegenwoordigers van de VS en de EEG in hun op 27 oktober 1987 in Londen gehouden bijeenkomst werd ingestemd,

Ter verwezenlijking van hun gemeenschappelijk oogmerk van voorkoming van handelsverstoringen, als gevolg van directe of indirecte overheidssteun ten behoeve van de ontwikkeling en produktie van grote burgerluchtvaartuigen, en totstandbrenging van strengere regels met betrekking tot dergelijke steun en aanmoediging van de invoering op multilateraal niveau van dergelijke regels binnen de GATT;

Wijzende op hun voornemen geen afbreuk te doen aan hun rechten en verplichtingen in het kader van de GATT en andere onder auspiciën van de GATT gesloten multilaterale overeenkomsten;

BESLUITEN :

Artikel 1

Overheidsopdrachten, verplichte overeenkomsten inzake onderaanneming en stimulerende maatregelen

Partijen komen met betrekking tot vraagstukken betreffende artikel 4 van de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen (de Burgerluchtvaartuigovereenkomst) overeen te handelen in overeenstemming met de in bijlage I bij deze overeenkomst vervatte toelichting op artikel 4 van de Burgerluchtvaartuigovereenkomst.

Artikel 2

Eerdere overheidstoewijzingen

Overheidssteun ten behoeve van lopende grote burgerluchtvaartuigprogramma's daterende van voor de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst valt niet onder de bepalingen van deze overeenkomst, behalve indien in het hiernavolgende anders wordt bepaald. De voorwaarden waarop dergelijke steun is toegewezen, mogen niet ten gunste van de ontvangers worden gewijzigd; geringe wijzigingen worden evenwel niet als onverenigbaar met deze bepaling beschouwd.

Artikel 3

Produktiesteun

Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst kennen partijen geen andere directe overheidssteun toe dan die welke reeds definitief was toegewezen voor de produktie van grote burgerluchtvaartuigen. Dit verbod geldt zowel voor bestaande als voor toekomstige programma's.

Artikel 4

Steun voor ontwikkeling

1. Regeringen verlenen slechts steun voor de ontwikkeling van een nieuw programma inzake grote burgerluchtvaartuigen, wanneer in een kritische projectevaluatie op basis van voorzichtige veronderstellingen is vastgesteld dat redelijkerwijs binnen 17 jaar te rekenen vanaf de datum van de eerste betaling van de steun kan worden verwacht dat er sprake is van het terugverdienen van alle kosten zoals omschreven in artikel 6, lid 2, van de Burgerluchtvaartuigovereenkomst, inclusief terugbetaling van de overheidssteun, op de in het hiernavolgende beschreven voorwaarden.

2. Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst mag de overheidssteun door een partij toegewezen voor de ontwikkeling van een nieuw programma inzake grote burgerluchtvaartuigen of daarvan afgeleide modellen niet meer bedragen dan :

   a) 25 % van de totale ontwikkelingskosten van dat programma zoals die ten tijde van de toewijzing werden geraamd (of van de werkelijke ontwikkelingskosten wanneer die lager zijn); de royaltybetalingen over deze tranche worden bij de toewijzing van de ontwikkelingssteun zo vastgesteld dat deze steun binnen een termijn van ten hoogste 17 jaar te rekenen vanaf de eerste betaling wordt terugbetaald tegen een rentepercentage dat niet lager is dan de kosten waartegen de overheid heeft moeten lenen, plus

   b) 8 % van de totale ontwikkelingskosten van dat programma zoals die ten tijde van de toewijzing werden geraamd (of van de werkelijke ontwikkelingskosten, wanneer die lager zijn); de royaltybetalingen over deze tranche worden bij de toewijzing van de ontwikkelingssteun zo vastgesteld dat deze steun binnen een termijn van ten hoogste 17 jaar te rekenen vanaf de eerste betaling wordt terugbetaald tegen een rentepercentage dat niet lager is dan de kosten waartegen de overheid heeft moeten lenen plus 1 %.

   Deze berekeningen worden gemaakt op basis van de in de kritische projectevaluatie gemaakte prognoses voor vliegtuigopleveringen.

3. De royaltybetalingen per vliegtuig worden berekend bij de toewijzing van de ontwikkelingssteun die als volgt moet worden terugbetaald :

   a) 20 % van de gezamenlijke betalingen, berekend overeenkomstig lid 2, wordt betaald op basis van de oplevering van 40 % van de voorspelde vliegtuigopleveringen;

   b) 70 % van de gezamenlijke betalingen, berekend overeenkomstig lid 2, wordt betaald op basis van de oplevering van 85 % van de voorspelde vliegtuigopleveringen.

Artikel 5

Indirecte overheidssteun

1. Partijen doen het nodige om te verzekeren dat indirecte overheidssteun fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen die van dergelijke steun profiteren niet bevoordeelt en de internationale handel in grote burgerluchtvaartuigen niet verstoort.

2. Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst mogen de aantoonbare uit indirecte steun voortvloeiende netto-voordelen voor de ontwikkeling of produktie van onder deze overeenkomst vallende produkten per jaar niet meer bedragen dan :

   a) 3 % van de jaaromzet van de burgerluchtvaartuigindustrie in de betrokken partij voor onder deze overeenkomst vallende produkten, of

   b) 4 % van de jaaromzet van een onderneming in de betrokken partij voor onder deze overeenkomst vallende produkten.

3. Er wordt geacht sprake te zijn van voordelen voortvloeiende uit indirecte steun, wanneer de kosten van grote burgerluchtvaartuigen als gevolg van na de inwerkingtreding van deze overeenkomst uitgevoerde, door de overheid gefinancierde, onderzoekingen en ontwikkeling in de luchtvaartsector aantoonbaar worden verlaagd.

   Wanneer kan worden bewezen dat de resultaten van onderzoek en ontwikkeling op niet-discriminerende wijze aan de fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen van partijen ter beschikking werden gesteld, worden de uit dergelijke technologieën voortvloeiende voordelen uitgesloten van de in lid 2 vervatte berekening. Het is evenwel mogelijk dat er sprake is van aantoonbare voordelen, wanneer fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen verantwoordelijk zijn voor het verrichten van dergelijk onderzoek of vroegtijdig toegang hebben tot het resultaat van dergelijk onderzoek.

   Indien een partij reden heeft om aan te nemen dat andere indirecte door een overheid verstrekte steun aantoonbare verlagingen van de kosten van grote burgerluchtvaartuigen tot gevolg heeft, plegen partijen overleg met het oog op de kwantificering van dergelijke verlagingen en hun opneming in de in het voorgaande beschreven berekening.

De voordelen uit indirecte steun voortvloeiende uit technologie die het resultaat is van door de overheid gefinancierde onderzoekingen en ontwikkeling of andere overheidsprogramma's worden gewoonlijk berekend in termen van de verlaging van de kosten van onderzoek en ontwikkeling en de verlaging van de kosten van de produktieuitrusting of de produktieprocestechiek.

Artikel 6

Algemene leningen

Partijen stellen zich niet op andere wijze aansprakelijk voor door fabrikanten van luchtvaartuigen via directe leningen, garanties en dergelijke aan luchtvaartmaatschappijen verstrekte specifieke leningen dan door middel van officiële exportkredietfinanciering in overeenstemming met het memorandum inzake de sector grote luchtvaartuigen van het memorandum van de OESO inzake officiële exportfinanciering.

Artikel 7

Vermogensinbreng

Vermogensinbreng is van de werkingssfeer van deze overeenkomst uitgesloten. Vermogensinbreng mag evenwel niet zo plaatsvinden dat de in deze overeenkomst vervatte regels worden ondermijnd.

Artikel 8

Doorzichtigheid

1. Voor zover zulks voor een doelmatige tenuitvoerlegging van deze overeenkomst noodzakelijk is, wisselen partijen regelmatig alle openbare informatie uit die de regeringen aan hun respectieve nationale parlementen beschikbaar stellen betreffende onder deze overeenkomst en haar bijlagen vallende materie. Deze openbare informatie omvat ten minste de totale hoeveelheid overheidssteun voor nieuwe ontwikkelingsprojecten en het aandeel dat dit van de totale ontwikkelingskosten uitmaakt, de gezamenlijke gegevens betreffende betalingen en terugbetalingen met betrekking tot directe overheidssteun voor commerciële luchtvaartuigprogramma's, de jaaromzetten van de burgerluchtvaartuigindustrie, zoals beschreven in lid 5, sub b), en de totale aantoonbare indirecte voordelen genoten door de fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen.

2. Voorts wordt met betrekking tot de in artikel 2 vermelde eerdere overheidstoewijzingen ten behoeve van grote burgerluchtvaartuigprogramma's afzonderlijk een volledige lijst overgelegd van de reeds door de partijen bij deze overeenkomst betaalde of vastgelegde toewijzingen, mede omvattende informatie over de soort terugbetalingsverplichting en de geplande terugbetalingstermijn. Ook stelt elke steunverstrekkende regering de andere partij op de hoogte van de gezamenlijke jaarlijkse betalingen en terugbetalingen met betrekking tot deze programma's. Voorts stelt een partij de andere partij bij deze overeenkomst in kennis van iedere wijziging die de voorwaarden van bedoelde steunwijzigingen gunstiger maakt voor de ontvanger, met name wijzigingen in de terugbetalingstermijn, onvermogen de steun terug te betalen of verlaging van de geplande terugbetalingen.

3. Ook verstrekken partijen voor toekomstige grote burgerluchtvaartuigprogramma's op het moment van de overheidstoewijzing voor elke steunverstrekkende regering de volgende specifieke informatie aangaande ontwikkelingssteun :

   - het totale bedrag van de overheidssteun;

   - het percentage van de geraamde totale ontwikkelingskosten dat de overheidssteun bedraagt;

   - het verwachte rendement voor de overheid;

   - de geplande termijn voor de terugbetaling van de overheidssteun;

   - het geprognosticeerde aantal vliegtuigen waarop de overeenkomstig artikel 4, lid 2, gemaakte berekeningen, zijn gebaseerd.

4. Tijdens het in artikel 11 van deze overeenkomst voorziene overleg wisselen partijen voor elk van de steunverstrekkende regeringen informatie uit over overheidstoewijzingen en -steun die onder meer het volgende omvat :

   - iedere wijziging die de voorwaarden voor de ontvanger gunstiger maakt, zoals wijzigingen in de terugbetalingstermijn, onvermogen de steun terug te betalen of verlaging van de geplande terugbetalingen;

- de jaarlijkse betalingen en terugbetalingen per programma voor nieuwe in overeenstemming met artikel 4 opgezette programma's. Deze informatie zal worden verstrekt bij het eerste regelmatig overleg dat ten minste twaalf maanden na het einde van het jaar waarin de betalingen en terugbetalingen zijn gedaan, plaatsvindt.

5. Tijdens het overleg overeenkomstig artikel 11,

   a) zullen partijen op jaarbasis informatie verstrekken over in de luchtvaartsector tijdens het voorafgaande jaar verrichte of gestarte nieuwe door de overheid gefinancierde onderzoekingen en ontwikkeling alsmede over lopende onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, mede omvattende details per programma over projecten waaraan fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen deelnemen. De informatie omvat gegevens over het werkterrein van, en het bedrag aan overheidssteun voor dergelijke projecten.

   b) zullen partijen voor elk programma inzake grote burgerluchtvaartuigen informatie verstrekken over aantoonbare voordelen als gevolg van indirecte steun.

   Deze informatie omvat de per programma via fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen terugverdiende kosten. De volgende specifieke informatie zal op jaarbasis worden verstrekt voor elk van de steunverstrekkende regeringen :

   1) de jaarlijkse handelsomzet van de burgerluchtvaartuigindustrie in de betrokken partij voor wat de onder deze overeenkomst vallende produkten betreft;

   2) de jaarlijkse handelsomzet voor wat de onder deze overeenkomst vallende produkten betreft van elke onderneming in de betrokken partij die onder deze overeenkomst vallende produkten fabriceert; en

   3) de totale hoeveelheid indirecte voordelen, als bedoeld in artikel 5, lid 2, voor de burgerluchtvaartuigindustrie voor wat de onder deze overeenkomst vallende produkten betreft en voor elke bij de fabricage van dergelijke produkten betrokken onderneming.

6. Indien een partij meent dat voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze overeenkomst van direct belang zijnde aanvullende informatie nodig is, zal dergelijke informatie op een naar behoren met redenen omkleed verzoek worden verstrekt.

7. Partijen verstrekken op het moment van de toewijzing van nieuwe ontwikkelingssteun op een naar behoren met redenen omkleed verzoek niet private informatie aangaande de kritische projectevaluatie, voor zover zulks verband houdt met het bepaalde in artikel 4, lid 1.

8. Alle niet voor het publiek toegankelijke informatie die een partij verstrekt, wordt op verzoek van de informatie verstrekkende partij beschouwd als privaat. De regering die de informatie ontvangt, neemt alle maatregelen die nodig zijn om te verzekeren dat aldus gekwalificeerde informatie ook na de verstrijking of beëindiging van de onderhavige overeenkomst niet wordt bekendgemaakt aan niet onder het ressort van die regering vallende onbevoegden. Ook mag private informatie niet worden gebruikt in eventuele handelsgeschillen; vertrouwelijke interne regeringsbesprekingen en -besluiten verband houdende met de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst vormen hierop een uitzondering.

9. Tenzij anders wordt bepaald, wisselen partijen voornoemde informatie jaarlijks uit. Meningsverschillen over overeenkomstig dit artikel te verstrekken informatie worden via overeenkomstig artikel 11 te plegen overleg opgelost.

10. Partijen verstrekken informatie over nieuwe vermogensinbreng of wijzigingen in de vermogenspositie van regeringen in ondernemingen die zich bezighouden met de bouw van burgerluchtvaartuigen, inclusief de hoeveelheid en het soort ingebracht vermogen.

11. Partijen moedigen ondernemingen die zich bezighouden met de bouw van grote burgerluchtvaartuigen aan tot verhoogde gescheiden bekendmaking van de financiële resultaten van hun burgerluchtvaartuigverrichtingen en wel door afzonderlijk te rapporteren over militaire en burgerluchtvaartuigen en richtsnoeren in te voeren betreffende de financiële rapportage over de bedrijfsvoering. Deze gescheiden financiële resultaten zouden op zijn minst informatie moeten omvatten over de herkomst en benutting van fondsen, zoals specifieke gegevens over inkomsten, bedrijfsinkomsten, vennootschapsvermogen, kapitaalinvesteringen en vermogensinbreng door de overheid.

12. Niets in deze overeenkomst mag worden gebruikt om van een overeenkomstsluitende partij te eisen dat zij informatie levert waarvan zij de openbaarmaking strijdig acht met haar fundamentele veiligheidsbelangen.

Artikel 9

Uitzonderlijke omstandigheden

1. Wanneer als gevolg van een onvoorziene, uitzonderlijke situatie het voortbestaan van een groot deel van de produktie-activiteiten van burgerluchtvaartuigen in een van de partijen [1] en de financiële levensvatbaarheid van de onderneming of de afdeling van een onderneming die zich met de produktie van burgerluchtvaartuigen bezighoudt in gevaar komen, kan die partij tijdelijk van de in deze overeenkomst vastgestelde bepalingen afwijken. In deze context zullen door die onderneming of die afdeling gescheiden financiële resultaten van de verrichtingen op het gebied van burgerluchtvaartuigen bekend worden gemaakt [2]. Er kan evenwel geen beroep worden gedaan op deze afwijking voor de regels die van toepassing zijn op het in artikel 4 bedoelde opzetten van nieuwe programma's inzake burgerluchtvaartuigen.

2. De betrokken partij stelt de andere partij van haar voornemens in kennis en biedt de gelegenheid tot voorafgaand overleg, tenzij zij hiervan op juridische gronden wordt weerhouden en stelt de andere partij hoe dan ook onmiddellijk op de hoogte van de redenen waarom zij een beroep doet op dit artikel met volledige mededeling van de specifieke maatregelen die zij heeft genomen, hun aantal en hun aard alsmede hun verwachte duur.

3. De door een partij overeenkomstig dit artikel getroffen specifieke maatregelen :

   a) worden wat hun omvang en duur betreft strikt beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om de in lid 1 genoemde moeilijkheden te verhelpen;

   b) beogen de begunstigde onderneming zo snel mogelijk opnieuw levensvatbaar te maken;

   c) houden naar behoren rekening met hun mogelijke gevolgen voor andere fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen en vermijden het drukken van de prijzen op de wereldmarkt voor burgerluchtvaartuigen door de produktie van goederen waarvoor geen vaste orders bestaan.

---

(1) In de zin van dit lid omvat de term "partijen" de afzonderlijke Lid-Staten van de EG.

(2) Deze gescheiden financiële resultaten zouden op zijn minst informatie moeten omvatten over de herkomst en benutting van fondsen, met name specifieke gegevens over inkomsten, bedrijfsinkomsten, vennootschapsvermogen, kapitaalinvesteringen en vermogensinbreng door de overheid.

4. Indien een partij na overleg overeenkomstig artikel 11 vaststelt dat de krachtens dit artikel getroffen maatregelen de doelstellingen van deze overeenkomst in hoge mate ondermijnen, heeft zij het recht om binnen 15 dagen na de afronding van het overleg enkele of alle bepalingen van deze overeenkomst op te schorten of de overeenkomst te beëindigen.

Artikel 10

Het vermijden van handelsconflicten en procesvoering

1. Partijen pogen handelsconflicten betreffende onder deze overeenkomst vallende materie te voorkomen [3].

2. Zij zullen op eigen initiatief geen actie instellen krachtens hun nationale handelsrecht tegen in overeenstemming met deze overeenkomst verstrekte overheidssteun, zolang deze overeenkomst van kracht is. Niets in dit lid weerhoudt een partij van beëindiging van deze overeenkomst op grond van schending daarvan door de andere partij.

3. Ten einde handelsconflicten te voorkomen, zullen zij particulieren ten zeerste aanmoedigen om om toepassing van het bepaalde in artikel 11 te verzoeken ten einde geschillen over onder deze overeenkomst vallende materie op te lossen. Indien particuliere eisers evenwel eisen dat krachtens het nationale recht actie wordt ingesteld aangaande onder deze overeenkomst vallende materie, stelt de regering waaronder de eisers ressorteren de andere partij onmiddellijk op de hoogte en biedt zij aan overleg overeenkomstig artikel 11 te plegen. De partij waartegen dergelijke actie wordt ingesteld, heeft 15 dagen na de afronding van het overleg het recht om hetzij de toepassing van enkele of alle bepalingen van deze overeenkomst op te schorten hetzij de overeenkomst te beëindigen.

4. Bij het verrichten van onderzoek inzake handelsbeschuldigingen betreffende onder deze overeenkomst vallende produkten die krachtens nationaal handelsrecht op grond van particuliere eisen aanhangig werden gemaakt, houden partijen in overeenstemming met hun recht rekening met bedenkingen betreffende de vervulling van de voorwaarden van deze overeenkomst.

---

(3) Met actie met betrekking tot "onder deze overeenkomst vallende materie" worden bedoeld handelsmaatregelen in verband met directe en indirecte overheidssteun, zoals in deze overeenkomst omschreven, en niet actie in verband met dumping, de bescherming van de intellectuele eigendom of antitrust- of mededingingswetten.

Artikel 11

Overleg

1. Partijen plegen regelmatig en in elk geval ten minste twee maal per jaar overleg om de goede werking van de overeenkomst te verzekeren.

2. Een partij kan verzoeken om het plegen van overleg over iedere met de werking van de onderhavige overeenkomst verband houdende ontwikkeling. Dergelijk overleg wordt uiterlijk 30 dagen na de datum waarop het verzoek is ontvangen, gepleegd.

3. Partijen komen overeen te pogen binnen drie maanden na de datum van het eerste verzoek om overleg een oplossing voor geschillen te vinden. Het overleg zal voor de toepassing van de artikelen 8 en 9 van deze overeenkomst niet worden geacht te zijn beëindigd voor het verstrijken van deze periode van drie maanden.

Artikel 12

De GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen

1. Partijen stellen gezamenlijk aan de andere partijen die de Burgerluchtvaartuigovereenkomst hebben ondertekend voor dat soortgelijke regels als die welke in de onderhavige overeenkomst en in de in bijlage I vervatte toelichting zijn vastgesteld, worden opgenomen in voornoemde GATT-overeenkomst. Ook stellen partijen voor om de verbeterde bepalingen inzake de beslechting van geschillen waarover in het kader van de Uruguay-Ronde overeenstemming werd bereikt, te gebruiken voor het beslechten van geschillen voortvloeiende uit de toepassing van de nieuwe Burgerluchtvaartuigovereenkomst.

2. Partijen doen alles wat binnen hun bereik ligt om te verzekeren dat deze of soortgelijke regels zo spoedig mogelijk in de Burgerluchtvaartuigovereenkomst worden opgenomen of door de voornaamste ondertekenaars worden ingevoerd en om de in de onderhavige overeenkomst vervatte regels uit te breiden tot alle onder de Burgerluchtvaartuigovereenkomst vallende produkten.

3. Indien uitbreiding tot andere partijen niet binnen één jaar wordt verwezenlijkt, heroverwegen partijen de voortgezette toepassing van deze bilaterale overeenkomst.

Artikel 13

Slotbepalingen

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de datum van haar aanvaarding door beide partijen.

2. Deze overeenkomst kan met wederzijdse instemming van partijen worden gewijzigd om rekening te houden met nieuwe situaties, met name eventuele wijzigingen op de Burgerluchtvaartuigovereenkomst.

3. Elke partij kan de overeenkomst één jaar na haar inwerkingtreding opzeggen. Indien een partij de onderhavige overeenkomst wenst op te zeggen, dient zij de andere partij hiervan schriftelijk in kennis te stellen. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de datum waarop de kennisgeving werd ontvangen.

BIJLAGE I

UITLEGGING VAN ARTIKEL 4 VAN DE GATT-OVEREENKOMST INZAKE DE HANDEL IN BURGERLUCHTVAARTUIGEN DOOR DE ONDERTEKENAARS VAN DE ONDERHAVIGE OVEREENKOMST

In artikel 4 van de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen ("de Burgerluchtvaartuigovereenkomst") komen drie specifieke punten aan de orde :

- overheidsopdrachten (lid 2)

- verplichte overeenkomsten inzake onderaanneming (lid 3)

- stimulerende maatregelen (lid 4)

Lid 1

In lid 1 wordt het algemene, voor artikel 4 in zijn geheel geldende beginsel vastgesteld dat kopers van burgerluchtvaartuigen [4] hun leveranciers vrij moeten kunnen kiezen op grond van commerciële en technologische overwegingen.

Lid 2 (overheidsopdrachten)

In dit lid wordt bepaald dat "de ondertekenaars zich ertoe verbinden luchtvaartmaatschappijen, producenten van luchtvaartuigen of andere bij de aankoop van burgerluchtvaartuigen betrokken partijen niet te verplichten of onder onredelijke druk te plaatsen om luchtvaartuigen van een bepaalde oorsprong aan te kopen, aangezien zulks discriminerend zou zijn voor de leveranciers van andere ondertekenaars".

Dit betekent dat de ondertekenaars zich moeten onthouden van het opleggen van een voorkeursbeleid ten gunste of ten nadele van de leveranciers uit één of meerdere van de ondertekenende landen.

Buitensporige overheidsdruk in verband met de keuze van leveranciers door luchtvaartmaatschappijen, fabrikanten van luchtvaartuigen of andere bij de aankoop van burgerluchtvaartuigen betrokkenen ("kopers") is eveneens verboden. "Buitensporige druk" is iedere actie die de produkten van leveranciers begunstigt of die aankoopbeslissingen beïnvloedt op een wijze waardoor discriminatie ontstaat ten opzichte van leveranciers uit andere ondertekenende landen.

---

(4) In het kader van de bijlage is de definitie van "burgerluchtvaartuigen" die van artikel 1 van de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen.

De ondertekenaars komen overeen dat de volgende voorbeelden voorbeelden zijn van praktijken die niet worden beschouwd als het uitoefenen van buitensporige druk :

- het deel uitmaken door regeringsvertegenwoordigers of voormalige regeringsvertegenwoordigers van de besturen van kopers die volledig of gedeeltelijk eigendom van de staat zijn, maar enkel indien zij het handelsbelang van de betrokken koper optimaal behartigen, en de aankoopbeslissingen niet op een wijze beïnvloeden waardoor discriminatie ontstaat ten opzichte van leveranciers uit andere ondertekenende landen.

- overheidsbeslissingen op het gebied van de veiligheid en milieu-overwegingen.

Lid 3 (Verplichte overeenkomsten inzake onderaanneming)

De eerste zin luidt dat "de ondertekenaars overeenkomen dat de aankoop van onder deze Overeenkomst vallende produkten uitsluitend op concurrentiële overwegingen met betrekking tot prijs, kwaliteit en de leveringstermijnen gebaseerd mag zijn". Dit betekent dat de ondertekenaars niet tussenbeide zullen komen om een voorkeursbehandeling voor bepaalde ondernemingen te verkrijgen en dat zij zich niet zullen bemoeien met het selecteren van verkopers wanneer verkopers uit verschillende ondertekenende landen met elkaar concurreren.

Door te benadrukken dat de enige factoren die een rol mogen spelen bij aankoopbeslissingen de prijs, de kwaliteit en de leveringsvoorwaarden zijn, komen de ondertekenaars overeen dat artikel 4, lid 3, geen door de overheid voorgeschreven compensaties toestaat. Voorts zullen zij niet eisen dat andere factoren, zoals sluiting van toeleveringscontracten, tot voorwaarde of tegenprestatie voor verkoop worden gemaakt. Met name mag een ondertekenaar niet eisen dat een verkoper compensaties, een bepaald soort of aantal contracten of andere vormen van in het bedrijfsleven gangbare compensaties moet bieden.

De ondertekenaars mogen derhalve geen voorwaarden opleggen die eisen dat toeleveranciers of leveranciers een bepaalde nationaliteit moeten bezitten.

De tweede zin van dit lid luidt dat "een ondertekenaar ten aanzien van de goedkeuring of toewijzing van opdrachten met betrekking tot onder deze Overeenkomst vallende produkten kan eisen dat zijn gekwalificeerde ondernemingen op concurrentiële basis kunnen mededingen tegen voorwaarden die niet minder gunstig zijn dan die welke aan gekwalificeerde ondernemingen van andere ondertekenaars worden toegekend". Dit betekent dat een ondertekenaar kan eisen dat de fabrikant de gekwalificeerde ondernemingen uit zijn land niet discrimineert op het gebied van de mogelijkheid offertes te doen en de beoordeling van door deze ondernemingen gedane concurrerende offertes.

Lid 4 (Stimulerende maatregelen)

In dit lid wordt bepaald dat "de ondertekenaars overeenkomen stimulerende maatregelen van ongeacht welke aard ten aanzien van de verkoop of de aankoop van burgerluchtvaartuigen van een bepaalde oorsprong te vermijden, aangezien zulks discriminerend zou zijn voor de leveranciers van andere ondertekenaars."

Dit betekent dat de ondertekenaars, wanneer er sprake is van concurrentie tussen leveranciers uit de ondertekenende landen, zich moeten onthouden van het maken van negatieve of positieve koppelingen tussen de verkoop of aankoop van burgerluchtvaartuigen en andere overheidsbeslissingen of ander overheidsbeleid waardoor een dergelijke verkoop of aankoop zou kunnen worden beïnvloed. Hieronder volgt ter illustratie een niet-uitputtende overeengekomen lijst van dergelijke verboden stimulansen :

- rechten en beperkingen betreffende de luchtvaartindustrie, zoals landings- of routerechten.

- algemene economische programma's en beleidsmaatregelen, zoals een invoerbeleid, maatregelen ter wijziging van bilaterale onevenwichtigheden op handelsgebied, een beleid ten aanzien van buitenlandse werknemers of herschikking van de schuldenlast.

- ontwikkelingshulpprogramma's en -beleid, zoals subsidies, leningen en infrastructuurfinanciering; het wordt als overeengekomen beschouwd dat het gebruik van dergelijke steun voor de aankoop van burgerluchtvaartuigen niet onder deze categorie valt, voor zover de verstrekking van deze fondsen niet afhankelijk wordt gesteld van het plaatsvinden van een dergelijke aankoop.

- defensie- en nationale veiligheidsstrategieën en -programma's.

Onverminderd lid 3 betekent dit eveneens dat de ondertekenaars op generlei wijze tussenbeide komen of directe of indirecte druk uitoefenen op andere regeringen of bij aankoopbeslissingen betrokkenen, en met name geen negatieve of positieve koppeling maken tussen beslissingen betreffende de aankoop van burgerluchtvaartuigen en een ander vraagstuk of een andere actie op ongeacht welk terrein waardoor het belang van het invoerende land wordt geschaad.

Leden 2 en 4 (Politieke Protesten)

Alle deelnemers uit de ondertekenende landen aan het interne politieke besluitvormingsproces ondernemen geen actie tegen andere regeringen of buitenlandse luchtvaartmaatschappijen, in de vorm van bij voorbeeld politieke protesten, druk of stimulansen; zulks zou in strijd zijn met artikel 4 zoals dit in deze bijlage wordt uitgelegd. De ondertekenaars vestigen de aandacht van de deelnemers op deze uitlegging van artikel 4 en doen eveneens alles wat binnen hun bereik ligt om te verzekeren dat de deelnemers dergelijke actie niet ondernemen.

BIJLAGE II

In de onderhavige overeenkomst wordt verstaan onder :

1. grote burgerluchtvaartuigen :

   Wat dergelijke in de VS door de bestaande fabrikanten van grote burgerluchtvaartuigen en in de Europese Gemeenschap door het Airbus Consortium of hun opvolgers geproduceerde vliegtuigen betreft alle vliegtuigen zoals omschreven in artikel 1 van de GATT-overeenkomst inzake de handel in burgerluchtvaartuigen, met uitzondering van motoren zoals omschreven in artikel 1, lid 1, sub b), van die overeenkomst, die zijn ontworpen voor het vervoer van passagiers of vracht en beschikken over 100 zitplaatsen of meer of het equivalent daarvan in vrachtcapaciteit.

2. afgeleid model : een vliegtuigtype waarvan de voornaamste ontwerpelementen zijn afgeleid van een prototype.

3. totale ontwikkelingskosten als bedoeld in artikel 4, lid 2 :

   de kosten bij de evaluatie waarvan met de volgende van voor de datum van certificering daterende kostenelementen rekening is gehouden :

   - voorbereidend ontwerp

   - technisch ontwerp

   - windtunnel, structureel systeem en laboratoriumproeven

   - technische simulatoren

   - ontwikkelingswerkzaamheden outillage, met uitzondering van rechtstreeks door de outillage- en motorfabrikanten gefinancierde werkzaamheden

   - vliegproeven, met inbegrip van verenigde luchtvaarttechnische steun op de grond, en de benodigde analyse voor het verkrijgen van certificering

   - de voor de certificering vereiste bewijsstukken

- de kosten van de bouw van prototypes en proefvliegtuigen, met inbegrip van reserveonderdelen en de wijzigingen die nodig zijn om certificering te verkrijgen, min de geraamde billijke marktwaarde van vliegtuigen na modernisering

- mallen en gereedschappen, machinegereedschappen uitgezonderd, voor het gebruik bij specifieke programma's.

4. Produktie :

Alle fabricage-, marketing- en verkoopactiviteiten andere dan de in punt 3 beschrevene, met uitzondering van officiële exportkredietfinanciering in overeenstemming met het memorandum inzake de sector grote luchtvaartuigen van het memorandum van de OESO inzake officiële exportfinanciering.

5. Indirecte overheidssteun :

De door een regering of een overheidsorgaan binnen het grondgebied van een partij verstrekte financiële steun voor luchtvaarttoepassingen, zoals onderzoek en ontwikkeling, demonstratieprojecten en ontwikkeling van militaire luchtvaartuigen, die aantoonbaar ten voordele komt van de ontwikkeling of de produktie van één of meerdere specifieke grote burgerluchtvaartuigprogramma's.

6. Directe overheidssteun : alle door een regering of een overheidsorgaan binnen het grondgebied van een partij verleende steun verstrekt :

(1) voor specifieke grote burgerluchtvaartuigprogramma's of daarvan afgeleide modellen dan wel

(2) aan specifieke ondernemingen, voor zover grote burgerluchtvaartuigprogramma's of daarvan afgeleide modellen hiervan rechtstreeks profiteren;

7. royaltybetaling : de terugbetaling van een bepaald van tevoren vastgesteld bedrag aan ontwikkelingssteun per opgeleverd vliegtuig.

ISSN 0254-1513

COM(92) 222 def.

DOCUMENTEN

NL **07**

Catalogusnummer : CB-CO-92-232-NL-C

ISBN 92-77-44495-9

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg